

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci

žalobkyně: **I. J.**
zastoupené advokátem Mgr. Jakubem Olivou, LL.M., MSc.
sídlem U Trezorky 921/2, 158 00 Praha 5

proti

žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**
sídlem Na Popelce 2/16, 150 06 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13. 4. 2023,
č. j. 89/2023-NBÚ/07-OP,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „soud“) dne 12. 5. 2023 domáhala přezkoumání rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „žalovaný“) ze dne 13. 4. 2023, č. j. 89/2023-NBÚ/07-OP (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její rozklad a potvrdil rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „NBÚ“) ze dne 29. 12. 2022, č. j. 126357/2022-NBÚ/P (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla zrušena platnost osvědčení fyzické osoby (žalobkyně) pro stupeň utajení „Tajné“ číslo NBÚ-133569 (dále jen „osvědčení“), neboť žalobkyně přestala splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“).
3. Úřad shledal u osoby žalobkyně naplnění skutkové podstaty bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, tedy chování, které má vliv na její ovlivnitelnost a může ovlivnit její schopnost utajovat informace, a to z důvodu opakovaného porušení služebních povinností, kdy žalobkyně z pozice velitele služebního vojenského vozidla bez řádného důvodu svolila ke změně trasy přesunu, jež byla příslušným služebním orgánem závazně stanovena, v důsledku čehož došlo k neoprávněnému užití svěřené vojenské techniky, a dále z důvodu účasti žalobkyně na neoprávněném odčerpání pohonných hmot nacházejících se ve vlastnictví Ministerstva obrany České republiky.

II. Napadené rozhodnutí

4. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně v zákonné lhůtě dne 17. 1. 2023 rozklad.
5. *První rozkladovou námitkou* žalobkyně namítala, že Úřad na jedné straně dochází k důvodnému podezření, že dne 2. 6. 2020 došlo k neoprávněnému odčerpání motorové nafty, avšak na straně druhé jím tento skutek v závěrečném hodnocení není brán v potaz.
6. *Ve druhé rozkladové námitce* žalobkyně v souvislosti s tím, že Úřad v bezpečnostním řízení hodnotil i zapůjčení průkazu studenta kamarádovi z koleje v roce 2012 a její přestupkové jednání na úseku dopravy z roku 2019, poukázala na skutečnost, že následně jí bylo v roce 2013 vydáno kladné osvědčení a dne 25. 9. 2020, jí byla obnovena bezpečnostní prověrka, aniž by byla zmíněná jednání shledána překážkou. Dle žalobkyně není zřejmé, zda bylo zapůjčení průkazu studenta v roce 2012 důvodem pro vyslovení nezpůsobilosti v řízení o zrušení platnosti osvědčení.
7. *Ve třetí rozkladové námitce* žalobkyně ke skutkům ze dne 9. 10. 2018 a 20. 10. 2019 upozornila, že za ně již byla postižena v rámci trestního řízení, kdy sám Úřad uvedl, že zkušební doba u podmíněného zastavení již uplynula a rozhodnutí o tom, že žalobkyně se osvědčila, nabylo právní moci dne 26. 4. 2022. Na žalobkyni se proto hledí, jako by nebyla odsouzena.
8. *Čtvrtou rozkladovou námitkou* žalobkyně ke skutku ze dne 14. 10. 2019 konstatovala, že není zřejmé, zda tento dle názoru Úřadu patří do zjištění relevantních pro ztrátu bezpečnostní způsobilosti.
9. *V páté rozkladové námitce* žalobkyně uvedla, že jí je kladeno za vinu, že ve vztahu k osobě P. K. vystupovala jako velitel popisovaných přesunů, kdy touto funkcí byla ve skutečnosti pověřena osoba P. K.

10. V *šesté rozkladové námitce* žalobkyně připustila, že se v konkrétních případech dopustila pochybení, avšak zdůraznila, že nikdy nedošlo k vyzrazení utajovaných informací ani k ohrožení bezpečnosti státu. Dále uvedla, že po dobu trestního řízení a další 3 měsíce po jeho skončení byla zařazena do tzv. dispozice, načež dne 1. 1. 2022 nastoupila k útvaru do Klatov na místo, na kterém je vyžadován přístup k utajované informaci stupně utajení Tajné.
11. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 13. 4. 2024. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předně popsal dosavadní vývoj věci, shrnul skutková zjištění a následně se vypořádal s konkrétními shora vytyčenými rozkladovými námitkami žalobkyně.
12. K *první rozkladové námitce* žalovaný předně uvedl, že předmětný skutek nebyl žalobkyni v prvostupňovém rozhodnutí Úřadem přičítán k tíži, neboť skutečnost, že by osoba P.K. dne 2. 6. 2020 motorovou naftu z nádrže vozidla skutečně odčerpala, nebyla s jistotou prokázána. Ke kamerovým záznamům a k pravděpodobné přítomnosti barelu ve vozidle žalovaný upozornil, že již v minulosti byla žalobkyně přítomna zneužití jak barelů, tak i kanystrů ze strany osoby P. K. za účelem neoprávněného odčerpání motorové nafty, a s jejich vyložením z vozidla navíc sama pomáhala. I v tomto případě by žalobkyně musela přinejmenším tušit, za jakým účelem je barel ve vozidle převážen, neboť jak sama přiznala, o protiprávní činnosti osoby P. K. věděla.
13. Ke *druhé rozkladové námitce* žalovaný uvedl, že překážku pro další držení osvědčení neshledal shodně s Úřadem v samotném zapůjčení průkazu studenta třetí osobě, tato skutečnost nicméně dokresluje vztah žalobkyně k dodržování uložených povinností i její ovlivnitelnost. K přestupku na úseku dopravy žalovaný uvedl, že samotné přestupkové jednání s ohledem na ojedinělost a nízkou společenskou škodlivost žalobkyni k tíži nepřičítal. Negativně ovšem hodnotil skutečnost, že žalobkyně vědomě nesplnila svou zákonnou povinnost, kdy nejen že se v rámci daného přestupkového jednání správním orgánu příslušnému k jeho projednání neprokázala jako voják z povolání, ale ani o tomto posléze neinformovala svého nadřízeného.
14. Ke *třetí rozkladové námitce* žalovaný odkázal na jednu ze zásad bezpečnostního řízení, a to samostatné posouzení zjištěných skutečností a poznatků z hlediska zákona o ochraně utajovaných informací. Úřad tak není vázán rozhodnutími státního zastupitelství a bylo v jeho plné kompetenci samostatně rozhodnout, zda v jednání žalobkyně bezpečnostní riziko spatřuje či nikoliv. Dále žalovaný uvedl, že nelze shledat jakoukoli paralelu mezi trestním řízením a řízením bezpečnostním. Jedním z důvodů jsou jejich naprosté odlišnosti co do významu i účelu. Smyslem trestního řízení je vyšetření, zda byl konkrétní osobou spáchán trestný čin, opatřit veškeré důkazy a rozhodnout o vině a trestu, případně využít odklonu od potrestání za splnění stanovených podmínek, jako tomu bylo v dané věci. V rámci bezpečnostního řízení se nezjišťují důkazy „nadevší pochybnost“, ale pro shledání bezpečnostního rizika je podstatné zjištění již pouhé pochybnosti, která představuje nebezpečí či hrozbu pro narušení ochrany utajovaných informací.
15. Ke *čtvrté rozkladové námitce* žalovaný uvedl, že při posuzování bezpečnostní spolehlivosti žalobkyně ke skutku ze dne 14. 10. 2019, kdy žalobkyně jakožto velitel vojenského služebního vozidla porušila předem stanovenou trasu přesunu, přihlédl. I tento skutek bezesporu odráží smysl žalobkyně pro dodržování stanovených pravidel.
16. K *páté rozkladové námitce* žalovaný předně uvedl, že osoba P.K. byla velitelem přepravy, který však v pozici řidiče nesmí být zároveň velitelem vozu. Tento fakt tak nemění nic na tom, že v pozici velitele vozidla vystupovala žalobkyně. Dále žalovaný konstatoval, že

v rámci výjezdů s vojenským služebním vozidlem, během nichž k porušení služebních povinností prokazatelně došlo, byla velitelem vozidla výhradně žalobkyně a shrnul, že závadovým shledává, že minimálně ve třech případech žalobkyně porušila předem stanovenou trasu přesunu, přičemž minimálně ve dvou případech takto učinila na výslovnou žádost osoby P.K., která se při této příležitosti opakovaně dopustila trestné činnosti, z níž žalobkyně nejenže nevyvodila žádné důsledky, nýbrž její trestnou činnost de facto zastírala, a navíc se na ní v jednom případě sama podílela.

17. K *šesté rozkladové námitce* žalovaný uvedl, že žalobkyně zavdala svým jednáním Úřadu důvodnou pochybnost o tom, zda i v případě dalšího přístupu k utajovaným informacím by s těmito nakládala odpovědně a svědomitě, dodržovala veškeré zákonem stanovené povinnosti a nedopustila se porušení jejich ochrany či jejich zneužití. V této souvislosti rovněž připomněl, že na držitele osvědčení jsou zcela opodstatněně kladeny zvýšené nároky, a to jak na zodpovědnost, spolehlivost a důvěryhodnost, tak i na dodržování bezpečnostních opatření a souvisejících právních předpisů. S ohledem na závadové jednání žalobkyně proto žalovaný nemohl konstatovat, že žalobkyně takové nároky splňuje. Žalovaný nerozporoval, že žalobkyně ode dne 1. 1. 2022 zastávala služební funkci ke spokojenosti zaměstnavatele, avšak závadové jednání, kterého se dopustila v nedávné době, dané plnění služebních povinností dle žalovaného převážilo.
18. Závěrem žalovaný shrnul, že pokud se žalobkyně dopustila vytýkaného jednání jako voják z povolání a velitel služebního vozidla, kdy její „kamarádská výpomoc“ spočívala v účasti na páchání trestné činnosti, pak žalobkyni nelze považovat za bezpečnostně spolehlivou, neboť nelze mít záruku, že žalobkyně neupřednostní osobní zájem před zájmem státu na ochraně utajovaných informací.

III. Žaloba

19. V podané žalobě žalobkyně předně namítala, že všechny skutečnosti, které vedly ke zrušení platnosti jejího osvědčení, nastaly před vydáním tohoto osvědčení v září 2020 a na žádné nové skutečnosti nepoukazuje ani žalovaný v napadeném rozhodnutí. Nelze jako na novou skutečnost hledět na podmíněčné zastavení trestního stíhání za skutky spáchané v letech 2018 a 2019, kdy tyto skutky byly Vojenské policií známy již v roce 2019 a žalovaný nezrušil osvědčení podle § 84 odst. 3 písm. f) zákona o ochraně utajovaných informací. Dle žalobkyně mohl žalovaný například provést znalecké zkoumání žalobkyně dle § 106 zákona o ochraně utajovaných informací a ustanoveným znalcem z oboru psychologie event. psychiatrie zkoumat, jaké skutečnosti vyvolávají pochybnost o osobní způsobilosti žalobkyně – jaké okolnosti, v jakých situacích a zda vůbec jsou schopny ovlivnit chování žalobkyně a jaká je pravděpodobnost, že ji ovlivní. K tomu ovšem žalovaný nepřistoupil a řádně se tak nevypořádal s odůvodněním tvrzené nespolehlivosti žalobkyně.
20. Žalobkyně následně poukazovala na délku řízení o zrušení osvědčení, kdy řízení bylo zahájeno dne 1. 12. 2020, osobní pohovor žalovaný se žalobkyní provedl dne 25. 11. 2021 a rozhodnutí o zrušení osvědčení vydal 29. 12. 2022. Za tuto dobu, byla-li by žalobkyně skutečně osobou nespolehlivou, mohla vystavit ČR bezpečnostnímu riziku; na místo toho však byla kladně hodnocena svým zaměstnavatelem, tj. Armádou ČR a byly jí opakovaně svěřovány úkoly v rámci služebního poměru u Armády ČR, kde mohla představovat bezpečnostní riziko, např. byla vysílána do zahraničí.

21. Z uvedených důvodů je napadené rozhodnutí dle žalobkyně nezákonné a jednání žalovaného nese rysy svévolného správního uvážení, proto žalobkyně navrhl, aby soud prvostupňové i napadené rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

22. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 6. 2023 zdůraznil, že se Úřad o skutcích, pro které byla žalobkyně trestně stíhána, dozvěděl až na základě oznámení žalobkyně ve smyslu § 66 zákona o ochraně utajovaných informací, v němž žalobkyně uvedla, že s ní dne 5. 10. 2020 bylo zahájeno trestní stíhání. Toto oznámení bylo Úřadu doručeno dne 16. 10. 2020 a zaevidováno v bezpečnostním svazku žalobkyně dne 19. 10. 2020. Teprve na základě této informace si Úřad mohl vyžádat a zjistit relevantní informace o trestné činnosti žalobkyně a zahájit řízení o zrušení platnosti osvědčení.
23. Úřadu bylo z předcházejícího bezpečnostního řízení známo, že žalobkyni byl v roce 2012 uložen kázeňský trest; toto jednání však tehdy vzhledem k jeho marginálnímu obsahu neshledal rizikovým. Ani v projednávaném řízení o zrušení platnosti osvědčení nebylo v tomto chování žalobkyně riziko shledáno, ovšem bylo k němu přihlédnuto v rámci úvahy provedené Úřadem ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací, a to ve spojitosti s trestným jednáním žalobkyně, které Úřad posoudil jako rizikové podle kritérií zákona o ochraně utajovaných informací. Úřad v tomto směru poukázal na okolnost, že toto jednání žalobkyně dokresluje její ovlivnitelnost a (ne)dodržování stanovených povinností v případě, kdy žalobkyně jednala ve prospěch blízkých osob. K „přestupkům v dopravě“ žalovaný zdůraznil, že se o nich dozvěděl až v rámci řízení o zrušení platnosti osvědčení, a to dne 7. 12. 2020, kdy prováděl úkony dle zákona o ochraně utajovaných informací. Nicméně, jak Úřad vysvětlil v prvostupňovém rozhodnutí, ani toto přestupkové jednání žalobkyni k tíži nepřičítal. Negativně ovšem ve svém správním uvážení hodnotil skutečnost, že žalobkyně vědomě nesplnila svou zákonnou (služební) povinnost, kdy nejen že se v rámci uvedeného přestupkového řízení policejnímu orgánu „nepřiznala“, že je vojákem z povolání, ale navíc ani o tomto přestupkovém řízení neinformovala svého nadřízeného.
24. Ve vztahu k délce řízení žalovaný poukázal na skutečnost, že řízení o zrušení platnosti osvědčení vedené podle § 101 zákona o ochraně utajovaných informací není vázáno lhůtami. Navíc, jestliže v bezpečnostním řízení je prioritní zásada zjištění úplného stavu věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí, a jestliže Úřad činil úkony bez zbytečného odkladu, nedošlo k neodůvodněným průtahům řízení, a rozhodnutí není a nemůže být z tohoto důvodu nezákonné. Dále žalovaný připomněl, že délku daného bezpečnostního řízení (tak jako činnost celého Úřadu) významně ovlivnila také krizová opatření přijatá v rámci nouzového stavu opakovaně vyhlášeného a prodlužovaného z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, kdy nouzový stav trval od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020 a následně od 5. 10. 2020 do 11. 4. 2021.
25. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

V. První posouzení věci Městským soudem v Praze

26. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

27. Při jednání konaném dne 20. 11. 2024 účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích.
28. Zástupkyně žalobkyně odkázala na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznila, že prvostupňové i napadené rozhodnutí je založeno na skutečnostech, které byly Úřadu známy již při vydání osvědčení v září 2020. Rovněž poukázala na délku bezpečnostního řízení, kdy prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno až po dvou letech od zahájení řízení, a na skutečnost, že žalobkyně byla kladně hodnocena svými nadřízenými, což je dokladem o tom, že žádné bezpečnostní riziko nepředstavovala. Závěrem zástupkyně žalobkyně navrhla, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil.
29. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl. Odkázal přitom na odůvodnění napadeného rozhodnutí, na němž setrval, a na obsah vyjádření k žalobě. Uvedl, že Úřad řádně zjistil úplný skutkový stav a na základě něj shledal u žalobkyně naplnění bezpečnostního rizika, s čímž se žalovaný ztotožnil. Žalobkyně se k trestnému jednání přiznala, avšak neprojevila žádnou sebereflexi, která je důležitá.
30. Návrhy na provedení dokazování soud zamítl, neboť se jednalo jednak o listiny, které jsou součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí obligatorně vycházel (*rozhodnutí NBÚ ze dne 29. 12. 2022, č.j. 126357/2022-NBÚ/P; rozhodnutí ředitele NBÚ ze dne 13. 4. 2023, č.j. 89/2023-NBÚ/07-OP; rozklad žalobkyně ze dne 17. 1. 2023; rozhodnutí NBÚ ze dne 29. 12. 2022, č.j. 126357/2022-NBÚ/P a usnesení OSZ v Přerově č.j. 3 ZT 157/2020-120 ze dne 21.9.2021*) a dále o návrhy s ohledem na obsah spisového materiálu nadbytečné (*usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 4. 10. 2020 č.j. VP-338-272/TČ-2018-820142; trestní spis VP-338-272/TČ-2018-820142; výpis z rozkazů – vyslání žalobkyně do Španělska; znalecké zkoumání žalobkyně*). Správním spisem, jehož obsah s ohledem na právní názor soudu k rozhodnutí věci zcela postačoval, se dokazování neprovádí (srov. *rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS*).
31. Při prvním posouzení věci soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji rozsudkem ze dne 20. 11. 2024, č. j. 9A 81/2023 – 54, zamítl.
32. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem, který neobsahuje žádné utajované informace, zjistil soud následující pro rozhodnutí relevantní skutečnosti.
33. Žalobkyně nastoupila do služebního poměru vojáka z povolání dne 1. 8. 2008.
34. Dne 23. 5. 2012 byl žalobkyni uložen rozhodnutím č. j. 43169/2022-NBÚ/P kázeňský trest za kázeňský přestupek, kterého se dopustila tím, že zapůjčila svůj průkaz studenta spolužákovi, který následně umožnil vstup do internátu Univerzity obrany civilní osobě. Dne 27. 4. 2013 došlo k zahlázení tohoto kázeňského přestupku.
35. Dne 9. 10. 2018 žalobkyně a osoba P. K., které byla žalobkyně služebně nadřízena, vjely služebním vozidlem do areálu bývalého JZD v obci Loučka. Žalobkyně zůstala ve vozidle, osoba P. K. vystoupila z vozidla a do 10 minut se vrátila zpátky. Žalobkyně nevěděla, co během této doby osoba P. K. dělala.
36. Dne 2. 10. 2019 žalobkyně a osoba P. K. vjely služebním vozidlem do areálu bývalého JZD v obci Loučka. Ve vozidle byly dva kusy plechových sudů o objemu 200 litrů a tři kusy

plastových neprůhledných kanystrů o minimálním objemu 20 litrů. Po příjezdu do areálu bývalého JZD v obci Loučka osoba P.K. požádala žalobkyni, aby mu sudy a kanistry podala, což žalobkyně učinila. Sudy byly dle žalobkyně prázdné, kanistry spíše plné. Osoba P. K. prostřednictvím hadic ze služebního vozidla odčerpával naftu. Žalobkyně viděla, jak nese pistole k sudům. Poté osoba P.K. schovala hadice a areál opustili.

37. Dne 12. 10.2019 v 7:30 hod. na dálnici D 46 užila žalobkyně k jízdě vozidlo, jehož platnost technické kontroly skončila dne 29. 9. 2019 a neměla s sebou osvědčení o registraci vozidla, což bylo vyřešeno blokovou pokutou ve výši 500 Kč. Policejnímu orgánu se žalobkyně neprokázala jako voják z povolání a o přestupkovém řízení neinformovala svého nadřízeného.
38. Žalobkyně byla držitelkou osvědčení stupně utajení „Tajné“ číslo: NBÚ-095968 platného od 5. 12. 2013 do 4. 12. 2020.
39. Druhé osvědčení stupně utajení „Tajné“ číslo: NBÚ-133569 bylo žalobkyni vydáno dne 25. 9. 2020 a jeho platnost byla stanovena do 24. 9. 2027.
40. S žalobkyní bylo usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 4. 10. 2020 č. j. VP-338-272/TČ-2018-820142 zahájeno trestní stíhání ve věci spáchání přečinu porušení služební povinnosti vojáka podle § 393 odst. 2 alinea první zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) spáchaného ve spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku, a dále ze spáchání přečinu zpronevěry podle § 206 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustila účastenstvím ve formě pomoci dle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku a současně ve vícečinném souběhu s přečinem porušení služební povinnosti vojáka podle § 393 odst. 2 alinea první trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku.
41. Dne 16. 10. 2020 žalobkyně sdělila Úřadu, že s ní bylo dne 5. 10. 2020 zahájeno shora uvedené trestní stíhání.
42. Úřad proto zahájil s žalobkyní řízení o zrušení platnosti vydaného osvědčení, a to oznámením o zahájení řízení ze dne 25. 11. 2020 č. j. 100642/2020-NBÚ/P. Úřad si v průběhu bezpečnostního řízení mj. opatřil podklady z vedeného trestního řízení.
43. Trestní stíhání žalobkyně bylo ukončeno usnesením Okresního státního zastupitelství v Přerově ze dne 21. 9. 2021, č. j. 3 ZT 157/2020, dle kterého bylo trestní stíhání podle § 307 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) podmíněně zastaveno a zároveň byla žalobkyni stanovena zkušební doba v délce trvání šesti měsíců.
44. Okresní státní zastupitelství v Přerově usnesením ze dne 21. 4. 2022, č. j. 3 ZT 157/2020, rozhodlo, že se žalobkyně ve stanovené zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání osvědčila.
45. Při posouzení věci vycházel soud z následující právní úpravy.
46. Dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací „[o]svědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která [...] je bezpečnostně spolehlivá.“
47. Dle § 12 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací „[p]odmínky uvedené v odstavci 1 musí fyzická osoba splňovat po celou dobu platnosti osvědčení fyzické osoby.“

48. Dle § 14 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací „[p]odmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko.“
49. Dle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací „[z]a bezpečnostní riziko lze též považovat [...] chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace, [...]“
50. Dle § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací „[b]ezpečnostní rizika uvedená v odstavci 2 a odstavci 3 písm. a) se v případě žádosti podle § 94 zjišťují za období od 15 let věku; bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 3 písm. b) až i) se zjišťují 10 let zpětně od podání žádosti pro stupeň utajení Důvěrné, 15 let zpětně pro stupeň utajení Tajné a 20 let zpětně pro stupeň utajení Přísně tajné, nebo za období od 15 let věku podle toho, které z nich je kratší.“
51. Dle § 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací „[p]ři posuzování, zda skutečnost uvedená v odstavci 3 je bezpečnostním rizikem, se přiblíží k tomu, do jaké míry může ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4.“
52. Dle § 101 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací „[ř]ízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu Úřad zahájí, existuje-li důvodná pochybnost o tom, že držitel takovéto veřejné listiny i nadále splňuje podmínky pro její vydání (§ 12, 16 a 81).“
53. Dle § 101 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací „[p]řestal-li držitel osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu splňovat podmínky pro vydání takovéto veřejné listiny, Úřad její platnost zruší.“
54. Dle § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací „[v] odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.“
55. Dle § 159 zákona o ochraně utajovaných informací „[s]právní řád se vztahuje pouze na řízení podle části druhé hlavy IX, není-li stanoveno jinak, na řízení podle § 116 a na řízení podle části osmé.“
56. Soud v rámci prvního posouzení o věci uvážil následovně.
57. V prvé řadě soud ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí některou z vad, jejichž existenci je povinen zkoumat z úřední povinnosti ve smyslu § 76 s. ř. s.
58. Žalovaný v napadeném rozhodnutí prezentoval své závěry způsobem, jenž nebrání jejich věcnému přezkumu soudem v tomto řízení a dostal v tomto ohledu veškerým relevantním zákonným a navazujícím judikatorním východiskům přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou jednoznačně seznatelné důvody, pro které žalovaný shodně s Úřadem dospěl k závěru, že u žalobkyně bylo shledáno naplnění bezpečnostního rizika, v důsledku čehož žalobkyně přestala splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, jakož i úvahy, jimiž byl žalovaný při posouzení jednotlivých zákonných hledisek ve svých závěrech veden. Napadené rozhodnutí tak v daném směru není zatíženo vadami, které by zakládaly jeho nepřezkoumatelnost, resp. které by bránily jeho věcnému přezkumu ze

strany soudu, neboť je zřejmé, z jakého skutkového stavu žalovaný vyšel a jak jej právně posoudil. Jelikož soud vady, které by bránily přezkoumání napadeného rozhodnutí, neshledal (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009–84), přikročil k vlastnímu přezkumu rozhodnutí v mezích žalobkyní namítaných žalobních bodů.

59. Podmínku bezpečnostní spolehlivosti *splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko* (§ 14 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací). Některé skutečnosti představují podle zákonodárce bezpečnostní riziko vždy (§ 14 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací). Vedle nich ovšem zákonodárce vymezil skutečnosti, které lze *těž považovat za bezpečnostní riziko* (§ 14 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací). Jednou z nich je *chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace* (§ 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací). Právě o takovou skutečnost šlo i v posuzovaném případě. Pokud držitel osvědčení přestane splňovat podmínky pro jeho vydání, Úřad jeho platnost zruší (§ 101 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací).
60. Pojem „riziko“ v sobě zahrnuje určitou obavu, nebezpečí, možnost škody, ohrožení. Pojem bezpečnostního rizika je tedy nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuální možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik (srov. *rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 5 As 44/2006-74, ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010- 94, či ze dne 19. 4. 2022, č. j. 9 As 62/2021-74*).
61. Posouzení, zda skutečnost, kterou lze pokládat za bezpečnostní riziko, v konkrétním případě takové riziko vskutku představuje, zákonodárce ponechal na správním uvážení žalovaného (srov. *rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As č. j. 31/2011- 101, č. 2602/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 19. 7. 2018, č. j. 9 As 134/2017 42, bod 32*). Při posuzování zjištěné skutečnosti se *přiblíží k tomu, do jaké míry může zjištěná skutečnost ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4* (§ 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací).
62. V bezpečnostním řízení se posuzuje bezpečnostní spolehlivost a nikoliv (případná) trestní či kázeňská odpovědnost. Úřad a žalovaný v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí tedy správně poukázali na to, že bezpečnostní řízení je řízením autonomním a rozhoduje se v něm samostatně bez ohledu na to, k jakým závěrům dospěly orgány činné v trestním řízení. Otázka trestu či osvědčení se v podmínce v trestním řízení tedy není z pohledu bezpečnostního řízení podstatná. Bezpečnostní řízení je postaveno na zásadě vyloučení všech pochybností o existenci bezpečnostních rizik u prověřovaných osob, přičemž podle judikatury Nejvyššího správního soudu pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje pouze podezření, resp. pravděpodobnost bezpečnostního rizika a tu žalovaný u žalobkyně shledal.
63. Stěžejní námitka uplatněná žalobkyní v žalobě vycházela z argumentace, že skutečnosti rozhodné pro zrušení platnosti jejího osvědčení nastaly dříve, než bylo toto osvědčení v září 2020 vydáno.
64. Soud z obsahu spisové dokumentace předně shledal, že řízení o zrušení platnosti osvědčení bylo zahájeno právě na základě oznámení žalobkyně o zahájení trestní řízení. Žalobkyně toto oznámení učinila dne 16. 10. 2020, přičemž vydání osvědčení tomuto oznámení časově

předcházelo – osvědčení bylo vydáno 25. 9. 2020. Teprve na základě oznámení žalobkyně, tedy pro Úřad nové skutečnosti, si Úřad mohl vyžádat a zjistit relevantní informace o trestné činnosti žalobkyně, mj. od Vojenské policie, na jejichž podkladě posléze zahájil řízení o zrušení platnosti osvědčení. Z obsahu spisové dokumentace nevyplývá, že by Úřad měl o trestném jednání žalobkyně, ke kterému došlo dne 9. 10. 2018 a 2. 10. 2019, k dispozici dřívější informace a ani žalobkyně neuvedla, na základě jakých konkrétních podkladů by měl být žalovaný a Úřad o skutcích vyrozuměn již ke dni vydání osvědčení (25. 9. 2020). Jak soud dále z obsahu správního spisu ověřil, o přestupkovém jednání žalobkyně se Úřad dozvěděl až dne 7. 12. 2020 v rámci úkonů prováděných v řízení o zrušení platnosti osvědčení, kdy činil dotaz na Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, územní odbor Přerov, obvodní oddělení Hranice – tedy v místě bydliště žalobkyně. Ačkoli tedy k trestnému jednání žalobkyně, jakož i k dopravnímu a kázeňskému přestupku, došlo v době před vydáním osvědčení, z obsahu spisové dokumentace neplyne, že by Úřad o těchto skutečnostech (s výjimkou kázeňského přestupku) dříve věděl. Právě zákonná oznamovací povinnosti ve smyslu § 66 zákona o ochraně utajovaných informací, kterou měla i žalobkyně, vede k uvědomění Úřadu o skutečnostech, které by mohly být způsobitelné k iniciaci dalších kroků – v nyní posuzovaném případě k zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení. Z tohoto důvodu se jednalo v případě trestné činnosti žalobkyně a rovněž v případě jejího přestupkového jednání o nové skutečnosti, o kterých Úřad při vydání osvědčení dne 25. 9. 2020 nebyl informován. Naplnění bezpečnostního rizika Úřad spatřoval v opakovaném porušení služebních povinností ze strany žalobkyně, kdy žalobkyně z pozice velitele služebního vojenského vozidla opakovaně svolila k neoprávněnému užití svěřené vojenské techniky, a dále v její účasti na neoprávněném odčerpání pohonných hmot ze svěřeného vojenského vozidla, nacházejících se ve vlastnictví Ministerstva obrany České republiky. V kázeňském přestupku žalobkyně z roku 2012 nebylo bezpečnostní riziko shledáno, Úřad k němu nicméně přihlédl v rámci úvahy provedené ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací, neboť i toto jednání, jak správně Úřad vyhodnotil, dokresluje ovlivnitelnost žalobkyně a (ne) dodržování stanovených povinností v případech, kdy žalobkyně jedná ve prospěch blízkých osob. Ze spisové dokumentace rovněž vyplývá, že Úřad nepřičítal žalobkyni k tíži ani přestupkové jednání na úseku dopravy, nicméně ve svém správním uvážení odpovídajícím způsobem hodnotil skutečnost, že žalobkyně vědomě nesplnila svou zákonnou služební povinnost, kdy nejen že v rámci přestupkového jednání policejní orgán nevyrozuměla, že je vojákem z povolání, ale navíc o tomto přestupkovém jednání posléze neinformovala ani svého nadřízeného. Soud se se závěry Úřadu, resp. žalovaného plně ztotožňuje a jeho postupu nemá, co by vytknul.

65. Ustanovení § 12 odst. 2 a § 101 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací nadto nelze vykládat tak, jak to činí žalobkyně, tj. že platnost osvědčení lze zrušit výhradně v takovém případě, kdy fyzická osoba přestane teprve v průběhu platnosti osvědčení splňovat podmínky pro jeho vydání. Zájmem státu (a současně též jeho právem) je, aby se s utajovanými skutečnostmi mohly seznamovat výhradně osoby bezpečnostně spolehlivé. Účelem zákonné úpravy je minimalizace rizika vyzrazení utajovaných informací osobám, které by jich mohly zneužít. Stanoví-li zákon, že fyzická osoba musí po celou dobu platnosti vydaného osvědčení splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti, lze platnost osvědčení zrušit i tehdy, pokud osvědčení bylo vydáno, ač k tomu nebyly od začátku splněny předpoklady. Na místě je užití výkladové metody a *minori ad maius*, tzn. lze-li zrušit platnost osvědčení pro nově nastalou skutečnost, tím spíše ji lze zrušit i pro skutečnost existující od počátku (srov. *rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2013, č. j. 7 A*

113/2010 – 64 či ze dne 10. 11. 2011, č. j. 10 A 177/2010-68, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 3 As 4/2012-40).

66. Stejně jako žalovaný ani soud nijak nerozporuje argumentaci žalobkyně, že ode dne 1. 1. 2022 zastávala služební funkci ke spokojenosti zaměstnavatele, a že kladné hodnocení, které v řízení před správním orgánem doložila, svědčí o jejích výborných pracovních výsledcích, organizačních schopnostech a o plnění služebních povinností ke spokojenosti vedoucích pracovníků. Z hlediska posouzení věci nicméně tyto skutečnosti nejsou relevantní. Jak přiléhavě poznamenal žalovaný, tyto skutečnosti nemohou zhojit fakt, že se žalobkyně v nedávné době dopustila trestné činnosti právě v souvislosti s výkonem služby, a to ve vedoucím postavení. Takové jednání, které odráží (ne)schopnost, resp. (ne)ochotu žalobkyně dodržovat stanovená pravidla, má ve výsledku přímý vliv na její ovlivnitelnost a může mít vliv taktéž na zajištění požadované ochrany utajovaných informací.
67. K námitce žalobkyně týkající se nepřiměřené délky řízení, soud uvádí, že zákon o ochraně utajovaných informací nestanovuje lhůty pro vydání rozhodnutí v řízení o zrušení platnosti osvědčení. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se na řízení o zrušení platnosti osvědčení nepoužije, neboť dle § 159 zákona o ochraně utajovaných informací se správní řád vztahuje pouze na řízení podle části druhé hlavy IX, na ukládání pořádkových pokut (§ 116) a na řízení o přestupcích (část osmá). S ohledem na znění § 177 správního řádu se však základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 použijí při výkonu veřejné správy i v těch případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje. Zejména lze poukázat na zásadu rychlosti řízení, dle které správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů.
68. Z obsahu správního spisu soud ověřil, že v průběhu řízení o zrušení platnosti osvědčení Úřad průběžně a bez zbytečného odkladu činil jednotlivé úkony, vyžadoval si relevantní podklady a informace k osobě žalobkyně a o průběhu jejího trestního stíhání, realizoval potřebná šetření v příslušných evidencích a dbal na dostatečné zjištění všech skutečností rozhodných pro posouzení věci.
69. Nadto lhůty pro vydání rozhodnutí podle správního řádu jsou lhůtami procesními, na jejichž uplynutí zákon neváže žádné právní důsledky pro věc samu. K tomu soud odkazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, podle které *„nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí ze strany správního orgánu I. stupně nemůže být důvodem pro zrušení takového rozhodnutí. Uvedená lhůta je zcela jednoznačně lhůtou toliko pořádkovou a zákon s jejím zmeškáním spojuje pouze jediný důsledek, a tím je povinnost či možnost nadřízeného správního orgánu učinit opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 1, 3 správního řádu). Z ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu také vyplývá, že po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník řízení. Této možnosti nicméně žalobce nevyužil.“* (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2011, č.j. 9 A 128/2010-33). Městský soud v Praze následně v rozsudku ze dne 23. 11. 2017, č.j. 5 A 153/2017-36, uzavřel, že: *„(...) lhůty k vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu jsou podle ustálené judikatury lhůtami pořádkovými, s jejichž marrným uplynutím zákon automaticky nespojuje žádné negativní následky; i po jejich uplynutí lze ve věci vést správní řízení a vydat rozhodnutí. Přestože je tedy zmeškání pořádkové lhůty stanovené zákonem k vydání rozhodnutí, jakož i neefektivní vedení správního řízení vadou řízení, není je možno považovat za podstatná porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci*

samé. Bez dalšího proto nedodržení lhůty ani neefektivnost vedeného řízení nepředstavuje důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí soudem.“

70. Vzhledem k tomu, že zákon o ochraně utajovaných informací vylučuje pro řízení vedené podle § 101 použití správního řádu, mohla žalobkyně v případě nespokojenosti s rychlostí bezpečnostního řízení brojit proti postupu Úřadu přímo nečinností žalobou, aniž by musela uplatňovat u nadřízeného správního orgánu opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Žalobkyně však této možnosti nevyužila.
71. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, čj. 5 As 21/2003-40, který se sice vztahuje ke starému správnímu řádu, nicméně je aplikovatelný i na projednávanou věc: „[v]ychází-li ustanovení § 79 s. ř. s. z předpokladu existence procesních prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu dosud neobsahuje, nelze za tohoto stavu po účastníku správního řízení požadovat, aby vyhledával alternativní prostředky pro naplnění hypotézy § 79 odst. 1 s. ř. s., např. cestou podnětu k postupu dle § 50 správního řádu. Účastník správního řízení, jež je stíženo nečinností správního orgánu, se může za popsané situace obrátit na soud ihned.“
72. Jak soud vyložil výše, lhůty pro vydání rozhodnutí jsou tedy svou povahou lhůtami pořádkovými, přičemž samotné nedodržení těchto lhůt správním orgánem není způsobilé ovlivnit správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí a nemůže být proto samo o sobě ani důvodem pro zrušení takového „opožděného“ rozhodnutí. Samotná délka řízení proto nemůže být vadou, která by zapříčinila nezákonnost napadeného rozhodnutí
73. Městský soud závěrem shrnuje, že Úřad v daném případě postupoval ve smyslu § 89 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, aby získal veškeré poznatky a relevantní informace o žalobkyni vedoucí ke zjištění úplného skutkového stavu potřebného k rozhodnutí. Na základě všech zjištěných skutečností, posouzených jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu, dospěl Úřad a posléze i žalovaný ke správnému závěru, že žalobkyně přestala splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, neboť u ní bylo shledáno naplnění skutkové podstaty bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, tedy chování, které má vliv na její ovlivnitelnost a může ovlivnit její schopnost utajovat informace.
74. Ve zbytku soud odkazuje na napadené rozhodnutí, neboť žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně, logicky uceleně, komplexně a srozumitelně žalobkyni vysvětlil důvody vedoucí ke zrušení platnosti jejího osvědčení pro stupeň utajení Tajné číslo NBÚ-133569. Jelikož soud považuje toto vypořádání ze strany žalovaného za věcně správné, zákonné a vyčerpávající, ve zbytku na ně odkazuje, neboť smyslem soudního přezkumu není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, a ze dne 30. 6. 2014, č. j. 8 Azs 71/2014-49). Tuto praxi aproboval i Evropský soud pro lidská práva ve věci Helle proti Finsku (rozhodnutí ze dne 19. 12. 1997, č. 20772/92, odst. 59 - 60), jakož i Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. II. ÚS 752/10, a usnesení téhož soudu ze dne 6. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 2454/12, usnesení ze dne 4. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 1972/12, usnesení ze dne 14. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2266/12, ze dne 15. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 3391/12 atd.).

VI. Kasační stížnost žalobkyně a její posouzení Nejvyšším správním soudem

75. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2024, č. j. 9 A 81/2023 - 54, byl ke kasační stížnosti žalobkyně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále též jen „NSS“) ze dne 16. 9. 2025, č. j. 2 As 8/2025 - 29, a věc byla vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení (dále jen „zrušující rozsudek NSS“).
76. Ve zrušujícím rozsudku NSS shledal, že první rozsudek městského soudu byl zatížen vadou, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti. První rozsudek městského soudu byl totiž dle závěru NSS nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť se městský soud nevypořádal s jednou ze žalobních námitek, a sice s námitkou, „že žalovaný neustanovil znalce podle § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, ač to bylo třeba k odbornému posouzení rozhodných skutečností.“ Touto námitkou žalobkyně dle NSS zpochybnila úplnost skutkových zjištění a v důsledku toho i zákonnost správních rozhodnutí. Podle závěrů NSS se městský soud zabýval pouze návrhem, aby znalece ustanovil samotný městský soud v řízení před soudem, nikoliv námitkou, že žalovaný pochybil, když znalece neustanovil v průběhu správního řízení. Městský soud byl povinen výslovně uvést, proč dle něj absence znaleckého posudku neměla za následek nezákonnost správních rozhodnutí, resp. proč danou námitku považuje za lichou či mylnou. Jelikož dle NSS šlo o otázku významnou pro rozhodnutí ve věci, je třeba trvat na tom, aby se městský soud s danou argumentací řádně vypořádal v odůvodnění svého rozsudku. Tato žalobní námitka totiž mohla zpochybnit, zda žalovaný a jeho ředitel správně dospěli k závěru o bezpečnostním riziku ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací.

VII. Řízení u Městského soudu v Praze po zrušujícím rozsudku NSS

77. Žalobkyně se ve svém podání ze dne 27. 10. 2025 plně ztotožnila se závěry NSS a dovodila, že nepřezkoumatelnost, kterou NSS vytkl prvnímu rozsudku městského soudu, se obdobně týká také rozhodnutí obou stupňů správních orgánů. Svůj požadavek na doplnění dokazování před správním orgánem žalobkyně opírá o § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, který správnímu orgánu dle žalobkyně ukládá povinnost ustanovit znalce, je-li odborné posouzení nezbytné pro rozhodnutí. Jazykový výklad ustanovení – zejména pojem „je-li třeba“ – podle ní nenechává prostor pro správní uvážení ohledně samotného porřízení znaleckého posudku. Odborné psychologické posouzení bylo v daném případě namíste, protože žalovaný své závěry opřel o úvahy týkající se ovlivnitelnosti žalobkyně a její snížené schopnosti utajovat informace.
78. Žalovaný namítal, že psychologické posudky se pořizují pouze v případech, kdy se posuzuje tzv. osobnostní způsobilost podle § 13 a § 83 zákona o ochraně utajovaných informací, zatímco hodnocení bezpečnostní spolehlivosti podle § 14 téhož zákona má být v kompetenci správního uvážení úřadu a znalecké zkoumání nevyžaduje. Tato argumentace však podle žalobkyně neobstojí, neboť bezpečnostní rizika vymezená v § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací jsou svou povahou založena na osobnostních charakteristikách posuzované osoby. Posouzení emoční stability, odolnosti vůči zátěži či schopnosti seberegulace přitom nelze nahradit laickým úsudkem úřední osoby; jde o závěry, které náleží výlučně znalci.
79. Žalovaný podle žalobkyně pominul, že se v minulosti u žalobkyně mohlo jednat o exces při výkonu služby v letech 2018 a 2019. Žalovaný nijak nezohlednil výrazný časový odstup od těchto událostí a rezignoval na posouzení, zda se skutečně jednalo o trvalý osobnostní rys,

nebo o jednorázové selhání. Právě výrazná časový odstup excessu žalobkyně od právního posouzení správním orgánem by měl jednoznačně svědčit ve prospěch provedení znaleckého posudku.

80. Tím, že žalovaný znalce neustanovil, nezjistil řádně a úplně skutkový stav věci ve smyslu § 106 zákona o ochraně utajovaných informací. Skutečnosti, které mají prokázat ovlivnitelnost žalobkyně, a které se dotýkají její psychické stability a osobnostní způsobilosti, jsou přitom zajisté takovými skutečnostmi, jejichž odborné posouzení je nezbytné pro splnění zásady materiální pravdy, a proto je nutné trvat na tom, aby byly posouzeny ustanoveným znalcem z oboru psychiatrie nebo klinické psychologie.
81. Žalovaný ve své replice ze dne 18. 11. 2025 k podání žalobkyně zopakoval, že ke znaleckému zkoumání v rámci bezpečnostního řízení Úřad přistupuje v případech, kdy při ověřování osobnostní způsobilosti podle § 13 a § 83 zákona o ochraně utajovaných informací zjistí skutečnosti vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti, nikoliv při posouzení bezpečnostní spolehlivosti podle § 14 téhož zákona.
82. Žalovaný upozornil, že k závěru ohledně ovlivnitelnosti a důvěryhodnosti žalobkyně a její schopnosti utajovat informace dospěl v rámci zkoumání tzv. bezpečnostní spolehlivosti podle § 14 zákona o ochraně utajovaných informací, nikoli v rámci zkoumání tzv. osobnostní způsobilosti podle § 13 téhož zákona, která se posuzuje v kontextu duševních poruch či obtíží. V daném případě proto nebylo z hlediska posuzování bezpečnostní spolehlivosti žalobkyně nezbytné ustanovit znalce, protože se nejednalo o situaci, který by vyžadovala odborné posouzení duševního zdraví žalobkyně.
83. Vázán právním názorem NSS vysloveným ve zrušujícím rozsudku ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s., městský soud znovu přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přičemž se explicitně zabýval též námitkou žalobkyně, „že žalovaný neustanovil znalce podle § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, ač to bylo třeba k odbornému posouzení rozhodných skutečností.“
84. Po posouzení věci městský soud opětovně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
85. O podané žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili (souhlas žalovaného byl v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. presumován). Soud v projednávané věci vyšel z podkladů obsažených ve správním spise, které pro posouzení a rozhodnutí věci shledal dostatečnými. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008–117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
86. Městský soud v rámci druhého posouzení věci opětovně dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není zatíženo vadami, které by zakládaly jeho nepřezkoumatelnost, a nezjistil ani jiné důvody spočívající ve vadách řízení, které by bránily přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu namítaných žalobních bodů.
87. V intencích závěrů zrušujícího rozsudku NSS se městský soud explicitně zabýval námitkou žalobkyně, že žalovaný neustanovil znalce podle § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, ač to bylo třeba k odbornému posouzení rozhodných skutečností. Tuto námitku žalobkyně přdestřela již v samotné žalobě.

88. V kasační stížnosti proti prvnímu rozsudku městského soudu žalobkyně následně namítala nesprávné zjištění skutkového stavu věci, kdy žalovaný nepřistoupil ke znaleckému zkoumání žalobkyně, přičemž dle názoru žalobkyně je právě znalecké posouzení její osoby nezbytným úkonem ke zjištění správného a uceleného skutkového stavu věci a k naplnění zásady materiální pravdy, která je zásadou, jenž je žalovaný nucen plně respektovat a naplnit její požadavky.
89. Jak vyplynulo z obsahu správního spisu, žalobkyně obdržela dne 25. 9. 2020 osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Tajné“ číslo NBÚ-133569. Úřad zahájil oznámením ze dne 25. 11. 2020, č. j. 100642/2020-NBÚ/P, s žalobkyní řízení o zrušení platnosti osvědčení vedené podle § 101 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací. Důvodem pro zahájení tohoto řízení byla skutečnost, že Úřad pojal důvodné podezření, že žalobkyně nadále nesplňuje podmínky pro držení osvědčení. Žalobkyně totiž dne 16. 10. 2020 vyrozuměla Úřad, že je vůči ní vedeno trestní stíhání. Žalobkyně byla podezřelá ze spáchání přčinů porušení služební povinnosti vojáka podle § 393 odst. 2 alinea první trestního zákoníku, spáchaného ve spolupachatelství, a dále ze spáchání přčinu zpronevěry podle § 206 odst. 1 trestního zákoníku, spáchaného v účastenství ve formě pomoci, a současně ve vícečinném souběhu s přčinem porušení služební povinnosti vojáka podle § 393 odst. 2 alinea první trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství. Těchto trestných činů se měla dopustit tím, že neoprávněně užila vojenskou techniku, a dále tím, že se podílela na neoprávněném odčerpání pohonných hmot ve vlastnictví Ministerstva obrany. Trestní stíhání žalobkyně bylo podmíněně zastaveno usnesením Okresního státního zastupitelství v Přerově ze dne 21. 9. 2021, č. j. 3 ZT 157/2020-120. Žalobkyni byla tímto usnesením stanovena zkušební doba v délce trvání šesti měsíců. Okresní státní zastupitelství v Přerově následně usnesením ze dne 21. 4. 2022, č. j. 3 ZT 157/2020, rozhodlo, že žalobkyně se ve stanovené zkušební době osvědčila. Úřad pro provedeném řízení rozhodnutím ze dne 29. 12. 2022, č. j. 126357/2022-NBÚ/P platnost osvědčení žalobkyně zrušil. Žalobkyně totiž přestala splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací. Žalovaný shledal v chování žalobkyně naplnění skutkové podstaty bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, tedy chování, které má vliv na její ovlivnitelnost a může ovlivnit její schopnost utajovat informace. Žalobkyně totiž opakovaně porušila své služební povinnosti, když jednak bez řádného důvodu jako velitelka služební vojenského vozidla svolila ke změně trasy přesunu, jež byla příslušným služebním orgánem závazně stanovena, v důsledku čehož došlo k neoprávněnému užití svěřené vojenské techniky, a jednak se účastnila neoprávněného odčerpání pohonných hmot ze svěřeného vojenského vozidla, jež byly ve vlastnictví Ministerstva obrany.
90. Ke kázeňském přestupku žalobkyně z roku 2012 žalovaný přihlédl toliko v rámci úvahy provedené ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací, neboť i toto jednání dokreslovalo ovlivnitelnost žalobkyně a nedodržování stanovených povinností. Žalovaný nepřičítal žalobkyni k tíži ani přestupkové jednání na úseku dopravy z roku 2019, nicméně ve svém správním uvážení odpovídajícím způsobem hodnotil skutečnost, že žalobkyně vědomě nesplnila svou zákonnou služební povinnost, kdy nejen že v rámci přestupkového jednání policejní orgán nevyrozuměla, že je vojákem z povolání, ale navíc o tomto přestupkovém jednání posléze neinformovala ani svého nadřízeného.
91. Podle §106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, ve znění účinném ke dni rozhodování žalovaného, „*Pokud úřední osoba při ověřování podmínky osobnostní způsobilosti*

v případech podle § 13 a 83 zjistí skutečnost vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti účastníka řízení, ustanoví Úřad znalce k vypracování znaleckého posudku o osobnostní způsobilosti.“

92. Jak bylo již opakovaně vyloženo shora, Úřad a žalovaný dospěli k závěru ohledně ovlivnitelnosti a důvěryhodnosti žalobkyně a její schopnosti utajovat informace v rámci zkoumání bezpečnostní spolehlivosti podle § 14 zákona o ochraně utajovaných informací, a nikoli v rámci zkoumání osobnostní způsobilosti podle § 13 a § 83 téhož zákona, která se posuzuje v kontextu duševních poruch či obtíží (viz §13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, dle něhož *podmínku osobnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace* a § 83 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, dle něhož *podmínku osobnostní způsobilosti pro účely bezpečnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost vykonávat citlivou činnost*).
93. Ve smyslu § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, je podmínkou pro ustanovení znalce *při ověřování podmínky osobnostní způsobilosti v případech podle § 13 a 83 téhož zákona* zjištění skutečnosti vyvolávající důvodnou pochybnost o osobnostní způsobilosti účastníka řízení. Jedná se například o zjištění směřující k posouzení případných duševních poruch nebo psychických obtíží účastníka řízení, které by mohly mít vliv na schopnosti jednotlivce vykonávat činnost v oblasti utajovaných informací. Takové nesplnění podmínky osobnostní způsobilosti se prokazuje výhradně znaleckým posudkem.
94. V projednávané věci se však Úřad ani žalovaný osobnostní způsobilostí žalobkyně podle § 13 a § 83 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, nezabývali, neboť žádná zjištění směřující k posouzení případných duševních poruch nebo psychických obtíží žalobkyně z řízení nevyplynula a ani žalobkyně existenci duševních poruch či obtíží v řízení netvrdila. V kontextu skutkových zjištění se pak Úřad a následně žalovaný zcela správně zabývali zkoumáním bezpečnostní spolehlivosti žalobkyně podle § 14 zákona o ochraně utajovaných informací, tedy zjišťovali, zda u žalobkyně je dáno *bezpečnostní riziko*, za něž je možno považovat též chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace.
95. Z tohoto důvodu tedy správní orgány z hlediska posuzování bezpečnostní spolehlivosti žalobkyně nebyly povinny ustanovit znalce podle § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, neboť se nejednalo o situaci, která by vyžadovala odborné posouzení duševního zdraví žalobkyně. Absence znaleckého posudku tedy v daném případě neměla za následek nezákonnost správních rozhodnutí, správní orgány naopak postupovaly zcela v souladu s platnou právní úpravou, neboť předmětem posouzení v daném případě nebyla osobnostní způsobilost žalobkyně, nýbrž její bezpečnostní spolehlivost.
96. Jak již zdůraznil i Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku, žalobkyně ostatně v průběhu správního řízení důkazní návrh znaleckým posudkem ani neuplatnila.
97. Pokud jde o ustanovení § 106 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, na který však žalobkyně svou žalobní argumentací nemířila, soud dodává, že toto ustanovení zahrnuje všechny další možné případy, kdy je ke zjištění skutečného stavu věci nutné odborné posouzení, které není Úřad schopen zajistit sám. Na rozdíl od § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění, není tedy Úřad formálně

svázán výběrem důkazního prostředku. Jak bylo uvedeno opakovaně výše, Úřad se v daném případě zabýval zkoumáním bezpečnostní spolehlivosti žalobkyně podle § 14 zákona o ochraně utajovaných informací a v řízení postupoval řádně tak, aby získal veškeré poznatky a relevantní informace o žalobkyni vedoucí ke zjištění úplného skutkového stavu potřebného k rozhodnutí.

98. Problematicke zjišťování skutkového stavu potřebného pro rozhodnutí správního orgánu se ve své judikatuře mnohokrát věnoval i Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 2. 11. 2022, č. j. 8 As 64/2021-45, poukázal na to, že „v souladu se zásadou materiální pravdy vyjádřenou v § 3 správního řádu správní orgány při zjišťování skutkového stavu postupují tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Naplnění zásady materiální pravdy tedy vyžaduje, aby skutková stránka věci byla zjištěna dostatečně ve vztahu k řádnému posouzení zejména legality (zákonnosti), zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, proporcionality a ochrany dobré víry a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů (legitimního očekávání). Pouze při naplnění tohoto požadavku je možno skutkový stav považovat za dostatečně zjištěný.“ Současně doplnil, že „při hodnocení důkazů ve správním řízení se správní orgán řídí zásadou volného hodnocení důkazů, podle které pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (srovnej § 50 odst. 4 správního řádu).“ Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 6. 1. 2022, č. j. 1 Azs 314/2021-47 vyslovil, že „[z]ásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný soubor dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru. Pokud správní orgán shledá, že navržený důkaz není způsobilý objasnit účastníkem rozporované okolnosti projednávaného případu, navržený důkaz neprovede; musí to však řádně zdůvodnit (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60).“
99. Ačkoliv se na řízení o zrušení platnosti osvědčení nepoužije správní řád (viz § 159 zákona o ochraně utajovaných informací), aplikují se na něj základní zásady činnosti správních orgánů při výkonu veřejné správy (viz § 177 odst. 1 správního řádu), včetně zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu.
100. Městský soud na podkladě obsahu spisového materiálu dospěl k závěru, že rozhodování správních orgánů bylo založeno na zjištěních, o kterých nebyly důvodné pochybnosti, přičemž skutkový stav věci byl dostatečně zjištěn na základě listin, které byly založené ve spise, a na základě pohovoru provedeného s žalobkyní ve smyslu § 105 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, v rozhodném znění. Rovněž městský soud byl ze shora popsanych skutkových zjištění již při prvním posouzení věci schopen vyjít.
101. Městský soud proto závěrem opětovně shrnuje, že Úřad v daném případě postupoval ve smyslu § 89 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, aby získal veškeré poznatky a relevantní informace o žalobkyni vedoucí ke zjištění úplného skutkového stavu potřebného k rozhodnutí. Na základě všech zjištěných skutečností, posouzených jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu, dospěl Úřad a posléze i žalovaný ke správnému závěru, že žalobkyně přestala splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, neboť u ní bylo shledáno naplnění skutkové podstaty

bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací, tedy chování, které má vliv na její ovlivnitelnost a může ovlivnit její schopnost utajovat informace.

102. Pokud jde o vypořádání zbývajících žalobních argumentace, městský soud neshledal důvody se od svých původních závěrů odchylovat, a proto na ně v plném rozsahu odkazuje (viz body 30 až 74 tohoto rozsudku shora). Městský soud rovněž poukazuje na body 25 až 29 zrušujícího rozsudku NSS, kde NSS závěrům městského soudu přisvědčil.

VIII. Závěr a náklady řízení

103. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
104. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci byl úspěšný žalovaný, kterému však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. prosince 2025

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu